

CO₂-Prestatieladder

Reductie actieplan

2020-2024

Klaver Giant Groep B.V.

Opgesteld door : Dhr. V. van de Kraats

Datum rapportage : 22-03-2024

Inhoudsopgave

Energiebeleid.....	3
1. Reductiedoelstellingen.....	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Vergelijking met sectorgenoten.....	4
1.3 Bepaling ambitieniveau maatregelenlijst SKAO.....	5
1.4 Conclusie ambitiebepaling.....	5
1.5 CO2 Reductiedoelstelling.....	5
1.5.1 Algemene CO2 reductiedoelstelling.....	5
1.5.2 CO2 reductiedoelstelling Scope 1.....	5
1.5.3 Voortgang reductie Scope 1.....	6
1.5.4 CO2 reductiedoelstelling Scope 2.....	7
1.5.5 Voortgang reductie Scope 2.....	7
1.5.6 Doelstelling Scope 3.....	8
1.5.7 Voortgang reductie Scope 3.....	8
1.5.8 Reductie projecten.....	9

Energiebeleid

De Klaver Giant Groep B.V. adviseert, ontwerpt, realiseert, installeert, onderhoudt en renoveert elektrotechnische-, werktuigkundige-, klimaat-, beveiligings- en tele- en datacommunicatie-installaties; de aanleg en onderhoud van ondergrondse infrastructuren en openbare- en terrein verlichting en het uitvoeren van bovengenoemde werkzaamheden in de nabijheid van railinfrastructuur. We zijn flexibel, innovatief, service- en oplossingsgericht en hechten daadwerkelijk waarde aan het begrip relatie, zowel naar onze opdrachtgevers als naar onze medewerkers. Eén van de doelstellingen van de Klaver Giant Groep hierbij is het continu verbeteren van het efficiënt gebruik van energie.

De volgende doelstelling heeft de Klaver Giant Groep B.V. zich opgelegd t/m 2024:

- 10% reductie op uitstoot CO₂/€ op Scope 1 en Scope 2;
- 2% CO₂ Scope 3 reductie/€.

De Klaver Giant Groep wil dit op een gestructureerde en beheerste wijze uitvoeren en heeft daarvoor een reductie actieplan opgesteld conform NEN-EN ISO 50001. In dit plan staat onder andere de reductie van CO₂-uitstoot beschreven door:

- De uitstoot van het wagenpark verminderen
- Overstappen op groene stroom
- Energiebesparende maatregelen binnen de kantoren
- Het bewustzijn verhogen van het eigen energieverbruik

Ook betrekken we onze eigen medewerkers bij de onderwerpen Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, Duurzaamheid en het reduceren van CO₂-uitstoot door middel van overlegvormen.

Het energiemanagementsysteem maakt onderdeel uit van het integrale managementsysteem van de Klaver Giant Groep. Het energiemanagementsysteem heeft betrekking op alle activiteiten van alle bedrijfsonderdelen van de Klaver Giant Groep en alle projecten die deze bedrijfsonderdelen uitvoeren.

Wij vertrouwen erop dat iedereen zich vanuit zijn/haar positie maximaal inzet om het energieverbruik waar mogelijk te reduceren!

Obdam, 22-03-2024,

Klaver Giant Groep B.V.

De heer K.W. van der Veen
Directeur

1. Reductiedoelstellingen

1.1 Algemeen

Dit Reductie actieplan is opgebouwd om de voortgang te kunnen toetsen van de overeengekomen doelstelling(en) voor de periode tot en met 2024. In de loop van 2024 worden de reductiedoelstellingen overeengekomen voor de komende jaren.

De meest materiële emissies zijn bepaald in de CO2-footprint van Klaver Giant Groep B.V. In het energieauditverslag wordt nagegaan of de emissie inventaris actueel is en zal er vorm worden gegeven aan onze reductiedoelstellingen.

1.2 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO2-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren. De organisatie schat zichzelf op het gebied van CO2-reductie in als middenmoter vergeleken met sectorgenoten. Dit op grond van de eerder genomen maatregelen waaronder het grootschalig vervangen van het wagenpark, het betrekken van energiezuinigere kantoren en het toepassen van Nederlandse windenergie.

Om te kunnen bepalen hoe ambitieus de doelstellingen en maatregelen zijn van de organisatie is er gekeken naar sector/ketengenenoten. Zie hieronder een korte samenvatting van de doelstellingen en maatregelen die zij zichzelf stellen:

Sector/ketengenoot 1 – K_Dekker bouw & infra B.V. te Warmenhuizen

K_Dekker bouw en infra is gecertificeerd op niveau 5 en wil in 2023 ten opzichte van 2019 5% minder CO2 uitstoten.

Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan de omzet en het aantal FTE om de voortgang in CO2-reductie te monitoren.

Sector/ketengenoot 2 – Schadenberg Groep B.V. te Hem

Schadenberg Groep is gecertificeerd op niveau 5 en wil in 2027 ten opzichte van 2021 25% minder CO2 uitstoten.

Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan de omzet om de voortgang in CO2-reductie te monitoren.

Sector/ketengenoot 3 – Ko Hartog Elektrotechniek B.V. te Alkmaar

Ko Hartog Elektrotechniek is gecertificeerd op niveau 5 en wil in 2023 ten opzichte van 2020 5% minder CO2 uitstoten.

Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan de omzet om de voortgang in CO2-reductie te monitoren.

1.3 Bepaling ambitieniveau maatregelenlijst SKAO

De maatregelenlijst van de SKAO is ingevuld conform de situatie in 2023, aangezien deze niet met terugwerkende kracht kan worden ingevuld voor voorliggende jaren. De maatregelen die hierin worden genoemd zijn voornamelijk generiek, maar geven een goed beeld van de maatregelen en doelstellingen die Klaver Giant Groep wil behalen.

De algemene conclusie naar aanleiding van deze maatregelenlijst is dat de organisatie al vrij vooruitstrevend is op het gebied van duurzaam vastgoed, groene stroom en het steeds meet opwekken van eigen stroom. Echter zijn er nog voldoende maatregelen te nemen om het fossiele brandstofverbruik te verminderen. Zoals het inzetten van volledig elektrische auto's, gebruik van biobrandstoffen, het monitoren en terugkoppelen van rijgedrag en het investeren in elektrisch materieel.

1.4 Conclusie ambitiebepaling

Klaver Giant Groep heeft naar aanleiding van bovenstaande vergelijkingen en de maatregelenlijst geconcludeerd dat de reductiedoelstelling gepresenteerd in de volgende paragraaf voldoende ambitieus is. De collega organisaties voeren soortgelijke maatregelen door.

1.5 Wijzigingen die van invloed zijn op de doelstellingen

In het tweede kwartaal 2022 is Klaver Giant Groep overgenomen door VDK Groep B.V.

Dit kan consequenties hebben op de certificering CO2-Prestatieladder. De effecten van de overname worden gevolgd om eventueel bij te kunnen sturen op certificeringsniveau.

In 2023 heeft dit nog geen directe gevolgen voor de certificering.

1.6 CO2 Reductiedoelstelling

1.6.1 Algemene CO2 reductiedoelstelling

Klaver Giant Groep B.V. heeft de volgende doelstellingen tot en met 2024:

- 10% reductie op uitstoot CO2/€.

1.6.2 CO2 reductiedoelstelling Scope 1

Reductiedoelstelling scope 1:

10% CO2 reductie in 2024 ten opzichte van het basisjaar 2019 genomen in CO2/€.

De reductie heeft betrekking op de bepaalde energiestromen op basis van het GHG-protocol:

Scope 1			
CO2 bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Aardgasverbruik voor verwarming	m3	X	
Brandstofverbruik door materieel en vrachtwagens	ltr		X
Brandstofgebruik door bedrijfsauto's	ltr	X	X

Naast de hoofddoelstelling in Scope 1, zijn de volgende subonderdelen uitgeschreven:

Gebruik fossiele brandstoffen wagenpark

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de bedrijfsauto's. Dit is ingeschat op ongeveer 10% reductie in 2024. Deze reductie is gerelateerd aan de bedrijfsomzet. Tevens wordt er bekeken of we gebruik kunnen maken biodiesels voor ons wagenpark.

Gasverbruik kantoorpanden

Voor het reduceren van het gasverbruik, wat een onderdeel is van Scope 1, is er een reductie ingeschat op 15%. Twee bedrijven worden gehuisvest in nieuwbouw kantoren, waarbij energiezuinige technieken worden toegepast.

1.6.3 Voortgang reductie Scope 1

In onderstaande tabellen een voortgang van de reductie in CO2/omzet en CO2/ FTE.

Gem CO2 Ton per FTE	2019	2020	2021	2022	2023	Wijz. % 19'-23'
Aantal Ton CO2	1426,32	1324,07	1500,52	1520,83	1586,65	
Aantal FTE	342,60	329,00	384,40	378,40	394,40	
Gem CO2 Ton per FTE	4,163	4,025	3,904	4,019	4,023	↑ -3,37%
Gem CO2 per Euro omzet	2019	2020	2021	2022	2023	Wijz. % 19'-23'
Aantal Ton CO2	1426,32	1324,07	1500,52	1520,83	1586,65	
Aantal Euro omzet						
Gem CO2 per Euro						↑ -32,62%

De doelstelling voor 2024 wordt op basis van deze gegevens behaald. Door continu praktisch te kijken naar de goede oplossingen reduceren we op vele vlakken.

De verhuizing van 2 vestigingen is inmiddels voltooid. Giant Security en Klaver Infratechniek zitten in een nieuw pand die beide gasloos zijn. Dit heeft al geresulteerd in een afname in gasverbruik. We zitten nu al op een reductie van 15% ten opzichte van 2019 en 20% ten opzichte van vorig jaar.

Sinds 2023 wordt ook de uitstoot van elektrische voertuigen apart meegenomen. We hebben steeds meer elektrische voertuigen, waardoor deze nu ook meetbaar gemaakt moeten worden. De uitdaging ligt met name in het vinden van de oorsprong van de afgenomen energie en of dit groen is. De laadpalen bij onze panden zijn aangesloten op onze eigen stroomvoorziening, maar bij openbare laadpalen kan dit een uitdaging vormen. Wanneer dit niet inzichtelijk is, wordt dit nu bestempeld als grijze stroom. Het liefst willen we dat elektrische voertuigen gebruik maken van groene stroom, maar dit is niet overal voorhanden.

Doordat we gebruik kunnen maken van het leasebeleid van VDK Groep, kunnen we eenvoudiger kiezen voor elektrische voertuigen dan voor de overname door VDK. We zien nu al een toename in het kiezen van elektrische voertuigen in plaats van de benzine variant. Diesel auto's worden redelijk uitgefaseerd, omdat bij lease geen diesel optie is. Gezien diesel voertuigen zuiniger zijn dan benzine voertuigen, is dit een gegeven wat in de gaten gehouden moet worden.

1.6.4 CO2 reductiedoelstelling Scope 2

Reductiedoelstelling Scope 2:

100% CO2 reductie in 2024 ten opzichte van het basisjaar 2019 genomen in CO2/€.

De reductie heeft betrekking op de bepaalde energiestromen op basis van het GHG-protocol:

Scope 2			
CO2 bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Verbruik energie	kWh	X	X

Naast de hoofddoelstelling in Scope 2, zijn de volgende subonderdelen uitgeschreven:

Verbruik elektriciteit

Om de scope 2 doelstelling te kunnen behalen is dit bekeken aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen. Op één locatie (een bedrijfsverzamelgebouw waarin een gedeelte van het kantoor gehuurd wordt en de energie in de huurprijs inbegrepen zit) wordt nog grijze stroom gebruikt, bij overstap naar groene stroom levert dit een CO2-reductie van 100% op de categorie elektraverbruik op. De invloed is beperkt omdat Klaver Giant Groep in verhouding een kleine huurder is. Indien de kantooreigenaar niet van plan is om groene stroom in te kopen, wordt bekeken of de afgenomen elektriciteit vergoed kan worden middels het kopen van GVO certificaten.

Toepassen van zonnestroom installaties

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de CO2-reductie wordt er nagedacht over duurzame toepassingen binnen de eigen panden van de Klaver Giant Groep. Het pand van Klaver Technisch Bedrijf is in 2021 voorzien van een zonnestroom installatie, waarbij een deel van het eigen energieverbruik zelf wordt opgewekt. De nieuwbouwpanden van Giant Security en Klaver Infratechniek zijn tevens voorzien van een zonnestroom installatie.

1.6.5 Voortgang reductie Scope 2

De reductie van 100% wordt op dit moment niet behaald. Door het gebruik van GVO certificaten van CertiQ hebben we nu een CO2 reductie van 70,49% behaald. Omdat de verbruikersgegevens en energiebronnen van Giant ICT niet bekend zijn, is dit berekend op basis van gehuurde m2. Er wordt in 2024 nog een laatste poging gewaagd om het energieverbruik boven water te halen bij de verhuurder en wat de herkomst is van de energie, anders wordt er overgegaan tot de aanschaf van additionele GVO certificaten om de doelstelling van 100% reductie te kunnen behalen.

De panden van Klaver Technisch Bedrijf, Giant Security en Klaver Infratechniek zijn voorzien van een zonnestroominstallatie. Hiermee wordt een groot gedeelte van de eigen energie opgewekt. Gezien we gebruik maken van groene stroom, maakt dit voor onze CO2-uitstoot niks uit, maar leveren we wel een bijdrage aan het verduurzamen van onze panden.

De energievoorziening bij het pand van Klaver Technisch Bedrijf wordt tegen het licht gehouden. Gezien de veranderde behoefte in met name het opladen van elektrische voertuigen is de aanleiding om hierop voor te sorteren. Er komen meer elektrische voertuigen, die ook opgeladen moeten worden. Er wordt gedacht aan een accupakket, waardoor er vaak energie beschikbaar is vanuit de zonnepanelen. In deze tijden is het verzwaren van de eigen aansluiting geen optie, dus moet er gekeken worden naar andere oplossing, waar een accupakket een oplossing in kan zijn.

1.6.6 Doelstelling Scope 3

Reductiedoelstelling scope 3:

2% reductie op de totale footprint in 2024 ten opzichte van het Scope 3 basisjaar 2020 naar omzet.

Scope 3			
CO2 bron	Eenheid	Van toepassing op	
		Vestiging/Bedrijf	Project (Bouwplaats)
Materiaal	Kg Co2	X	X
Energieverbruik na oplevering	Kg Co2	X	X

Verbeteren CO2 bewustzijn in de keten

In Scope 3 wil Klaver Giant Groep voor 2024 haar eindgebruikers actief informeren over het toepassen van Nederlandse groene stroom, waarbij de CO2 uitstoot van de energie in de keten (Energieverbruik na oplevering) gereduceerd kan worden. Onze vaste onderaannemers in de top 25 gaan we motiveren en indien mogelijk helpen om een CO2-reductiebeleid op te stellen of het behalen van een CO2-Prestatieladder certificaat.

Levering materialen verduurzamen

Bij leverancier Technische Unie nagaan over mogelijkheden en als doelstelling meegeven dat 1% van de transport met elektrisch transport gebeurt.

Behalen certificering Prestatieladder Circulair

Klaver Infratechniek heeft samen met Kiwa de norm Prestatieladder Circulair herschreven om het algemeen toepasbaar te maken voor alle bedrijven. Klaver Infratechniek heeft zich laten certificeren in 2022 t/m niveau 3 van deze norm, waardoor aantoonbaar wordt gemaakt dat ze actief bezig zijn met circulair ondernemen en hun steentje bijdragen aan het zuinig omgaan met grondstoffen. Hiermee wordt ingezet op reductie van grondstoffen winning en het hergebruiken van materialen. Hiermee wil Klaver Infratechniek actief bijdragen aan CO2-reductie in de keten en zo ook de gehele keten meer in beweging te brengen. Er zijn meerdere maatregelen genomen om te komen tot een reductie van grondstoffengebruik.

1.6.7 Voortgang reductie Scope 3

Op basis van de Scope 3 is er 48,51% reductie behaald, gerelateerd aan omzet. Naast dat we tevreden zijn met dit gegeven, dienen we te bekijken hoeveel waarde we kunnen hechten aan deze waarde. Scope 3 emissies worden berekend op basis van een grote database, echter is er geen 1-op-1 vergelijking mogelijk, omdat de leveranciers blijvend wisselen. De Scope 3 doelstelling dient beter afgekaderd te worden.

De norm Prestatieladder Circulair is definitief gemaakt door Kiwa met input van Klaver Infratechniek. De audit is in september uitgevoerd en positief afgerond. Een ander bedrijf in de installatiesector heeft ook de certificering behaald, waardoor al duidelijk wordt dat er vraag is naar deze certificering en zo actief bezig te zijn met circulair ondernemen. In 2023 is de vervolgaudit geweest. Op basis hiervan worden diverse acties uitgezet om te komen tot een beter gebruik van de primaire grondstoffen.

1.6.8 Reductie projecten

Aangezien alle projecten met gunningsvoordeel geheel in de lijn van de algemene bedrijfsvoering van Klaver Giant Groep liggen, wordt de CO₂-uitstoot per project als volgt bepaald:

Per project wordt (indien van toepassing) de CO₂-uitstoot bepaald aan de hand van de gefactureerde omzet. De emissiestromen op projecten zijn niet anders dan de gehele organisatie. De informatie is vastgelegd in de algemene documenten die het bedrijf hanteert voor het bedrijfsbrede CO₂-prestatieladder dossier.

CO₂-reducerende maatregelen die het bedrijf doorvoert hebben automatisch ook direct effect op de projecten met gunningsvoordeel. Ook is de algemene reductiedoelstelling van het bedrijf van toepassing op deze projecten. In het geval er bij de inschrijving gevraagd wordt om specifieke doelstelling of aparte rapportage van de footprint etc. zal dit op de gevraagde wijze worden bijgehouden.